

KAPITOLA I

Rozhodnutí

Ano?

Ale proč právě teď a s touto ženou?

K myšlence oženit se dospěje každý muž jinými cestami, zatím ne dosti osvětlenými. Krásná literatura většinou tento úsek života pomíjí, protože má od přirozenosti sklon věnovat se situacím nějak zvláštním, vypjatým. S oblibou tedy zkoumá stavy počáteční zamilovanosti či stavy konečných tragických rozchodů. Záležitost přechodu ze skupenství svobodného do skupenství ženatého pokládá ze svého hlediska za neliterární zakončení literární látky – lásky.

V mém případě dozajista o lásku šlo. I když i tady jsem byl zmítán občasnými pochybnostmi, zda má zamilovanost není jen taková větší sympatie podobného druhu, jakou od let puberty cítím ke všem ženám, které mají černé vlasy, černé oči a smějí se mým vtípům. Co když při své dosti přízemní, uvážlivé povaze nejsem schopen kromě sympatie jiného vznětu; takového, o jakém se dočítám v románech kritického realismu, něčeho,

KAPITOLA I

co lidi přinutí střídavě tonout v blaženosti, svíjet se žalem, plakat zoufalstvím a končit svůj život na psychiatrické klinice. Stejně jsem podezřívával mnoho lidí, že toto všechno prožívají pouze proto, že o tom četli, a kdyby nebylo zmíněných románů, že by řada z nich vůbec nikdy nepřišla na to, že mohou láskou trpět. Mé pochybnosti ještě zvyšovalo vědomí, že svou hlubokou sympatií k ní jsem ochoten pokládat za něco víc proto, že jsem tak říkajíc v časové tísní. V době, o které mluvím, mně bylo již dvaatřicet let. A v statistické ročence, jež každoročně kupuji (čtenář v tom jistě uvidí důkaz mé uvážlivosti), jsem občas studoval tuto tabulku:

České kraje:

Uěk:	Do 18	18-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-49	50 a více
Počet ženichů:	106	538	43 195	16 991	6149	3270	3103	3019

Pokles ženichů ve věku třiceti let na trapné minimum byl více než výmluvný. Nejsem panikář, ale když vás kromě toho příbuzní a přátelé při každém setkání bouchají familiérně do zad a říkají: tak co, kdy do toho praštíš, vybíráš, vybíráš, pozor, abys nepřebral, tak při vší uvážlivosti nakonec znervózníte. A já bych se už už definitivně rozhodl, kdybych vždy včas neobrátil list ve statistické ročence, kde stojí:

České kraje: Počet rozuodů

Rok:	1937	1949	1950	1951	1955	1956	1963	1968
Počet:	7268	10 625	11 312	10 262	12 221	12 809	14 703	17 647

Rozhodnutí

Stoupají-li čísla tímto tempem, má vůbec smysl se ženit? Při své smůle určitě padnu do onoho čísla rozvodů, o které se jejich počet zvětší příští rok. Ovšem čím později se ožením, tím více stoupá pravděpodobnost, že se zase rozvedu. Ba zdá se, že v roce 1995 se už ani nestačím oženit a budu rozveden. Naopak kdybych neváhal, tak mám přece jen jakousi naději.

Přítom jsem se v ročence dočítal, že nejčastější příčinou rozvodu je malá znalost partnera. A tu jsem znovu a znovu přemítal, zda opravdu o ní vím dost a co vlastně o ní vím.

Zdálo se mně nepopíratelným, že je střední, spíše menší postavy, černých vlasů, veselých očí, inteligentní, s kulturními zálibami, divadlo i film vítány. Ano, uvědomoval jsem si, vycházejí z těchto znalostí, našel bych v každém vydání našich novin alespoň dvě další úplně stejné bytosti. Snažil jsem se tedy přijít na kloub tomu, co nemá nikdo jiný, a zjistil jsem, že má:

- 1) mírně odstávající pravé ucho, z něhož je velmi nešťastná, obviňujíc svou matku, že ji nechávala ležet v kočárku s ohnutým uchem, aniž by je přilípla leukoplastí ke skalní kosti,
- 2) zvyk stát před zrcadlem, nadzvedávat ukazováčkem nos a zkoumat, zda by přece jenom neměla podstoupit plastickou operaci, která by z jejího nosu udělala nos Audrey Hepburnové,
- 3) upřímný zármutek nad tím, že není útloboká, což ve chvílích deprese vyjadřovala slovy: mám boky jako Věstonická venuše.

Dál mi nic nenapadalo. Kdybych postupoval touto metodou, došel bych k nezvratnému závěru, že podstatou toho, co kromě ní nikdo jiný nemá, je přání mít něco, co má někdo jiný, ať už

KAPITOLA I

Audrey Hepburnová nebo jakákoli venuše kromě Věstonické. A tu jsem na sebe dostával vztek, že ani nedovedu vyjádřit její historickou neopakovatelnost, ačkoliv ji tak dobře cítím, denně se o ní přesvědčuji a jsem jí okouzlen. Chvillemi mě pak opět jímala pochybnost, zda se skutečně jedná o historickou neopakovatelnost, zda tu není u mne jakýsi blažený stav, který se může ukázat velmi ošidný, neboť do bílých míst na mapě její povahy dosazují libovolné hodnoty, jež se mohou ukázat jen odrazem mého okouzlení a zmizí současně s ním. Máme-li pochopit smysl jednotlivých jevů, je třeba prokřestit se k jejich kořenům. Často jsem si tedy promítal před svým vnitřním zrakem scénu prvního setkání s ní.

Bezprostředním původcem našeho seznámení byl vlastně můj diář, kniha to, která se stala postupem doby soupisem ztrát mé paměti, až se nakonec ztratila sama. Neblahý zvyk strkat si v kině aktovku pod nohy vykonal své. Tento zvyk se ve tmě zřejmě zasnoubil s podobným zvykem mého nahodilého souseda. Ten se proto podobným náhodnostem pojišťoval tím, že do aktovky nedával nic kromě své šály. Takže po delším hledání aktovky s pomocí biletářů, svítících v osiřelém sále pod lavice baterkami, musel jsem vzít zavděk aktovkou poněkud podobnou, s měkkou sice, ale přece jen šálou. S aktovkou byl pryč i můj diář. Jistě by nebylo jen o tuto útlou knížečku, leč údaje v ní obsažené byly začasté vykoupěny hodinovým telefonováním, nehledě na to, že některé termíny opatřené vykřičníky, byvše promarněny, hrozily se státi ostudou, popřípadě dalším hřebíčkem do rakve mé pracovní pověsti. Byl jsem opravdu nešťasten. Jediný termín, který jsem si bezpečně vybavil, neboť byl poznamenán v diáři vlevo

Rozhodnutí

dole tiskacím písmem, zněl: Akátky, pět hodin odpoledne? Vzpomněl jsem si na něj proto, že již den předtím, jsa ještě majitelem diáře, jsem nad ním v rozpacích postál. Nevěděl jsem, co má znamenat. V poslední době se mi to stávalo často. Akátky, pět hodin? Co ten otazník na konci? Otazník v tomto světě samých vykřičníků vzbuzuje v člověku představu spíše příjemnou. Skrývá v sobě netušené možnosti. Na druhé straně se jím označují věci neurčité, ne úplně dojednané, věci s pochybnou vyhlídkou na uskutečnění. Kterou z těchto dvou možností označuje tento otazník?

Když jsem tedy vystupoval v pět hodin u Akátek z tramvaje, byla má zvědavost nabíledni. Široko daleko nikdo, jen jakási dívka tu stála a rozhlížela se, jako by i ona měla v diáři otazník podobně pochybného druhu. Její otazník byl s mým zřejmě ve spojitosti. Počkal jsem ještě pár minut a během nich jsem došel k nezvratnému závěru, že jsem její tvář ještě nikdy neviděl. Jistě bych si ji zapamatoval, v celém jejím zjevu bylo totiž cosi zapamatovatelného. Její oči, pokud na mne během těchto pěti minut jakoby náhodou utkvěly, působily dojem vědoucnosti.

Musel jsem k ní nakonec přistoupit.

„Vy mě čekáte?“

„Ano.“

„My jsme se tu měli dnes v pět hodin sejít?“

„Ne tak docela.“

„Proč tu tedy vlastně jsem?“

„To nevím.“

„A proč vy tu jste?“

„Abych vám pomohla.“

Okouzilo mě, že mi chce někdo pomoci.

KAPITOLA I

„Chci vám říci, co vás v příštích dnech čeká.“

„Aha, jste tedy bezpochyby moje sudička.“

„Ano.“

Ulevilo se mi. V podvědomí jsem se obával, že to bude spíše sekretářka z fakulty, která mi nese korektury. Na sudičku nevy-
padala špatně. Oddal jsem se teda bezstarostné sudičkovské kon-
verzaci.

„Abych se přiznal, vždy jsem si sudičky představoval se svíč-
kou.“

„Váš osud je příliš bohatý, svíce ho nepostihne.“

„Kromě toho sudičky obyčejně obcují s člověkem v útlém dět-
ství v kolébce.“

„Nepřišla jsem s vámi obcovat. Přišla jsem vás varovat.“

„Ale!“

„Jestliže si v nejbližším týdnu nenecháte vytrhnout zub, vy-
tvoří se váček a nevyhnete se resekcí.“

Otevřel jsem ústa.

„A toho pitomce nezabíjejte. Víte, kterého myslím?“

Pootevřel jsem ústa ještě více. Musela to být sudička. Vedla mě
k tomu železná úvaha. Jedině ti nejbližší z mého okolí věděli, že si
chci dát vytrhnout zub, leč ani oni nemohli tušit, že mi hrozí
váček. A že chci zabít svého ředitele, to jsem nepsal nikomu –,
jen...! Vtom mi blesklo hlavou řešení méně sudičkovské. Ta dívka
má můj diář. Přišla si vlastně sem pro svou aktovku a v mém
diáři vypátrala, že se k ní může dostat jediné v pět hodin v Akát-
kách. Chytrá!

„Ten diář mě chytil hned od první stránky,“ řekla. „Je to nád-
herné čtení. Jenom s těmi kopinatci jsem si nevěděla rady.“